

**Ocena Zasobów Pomocy
Społecznej
dla
Powiatu Wołomińskiego**

	SPIS TREŚCI	STRONA
I	Wprowadzenie	3
II	Ocena zasobów pomocy społecznej w powiecie wołomińskim w 2020 r.	4
1	Dane o sytuacji demograficznej i społecznej	4
2.	Dane o korzystających z pomocy i wsparcia - powiat – zadania PCPR	6
3.	Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia	20
4.	Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	29
5.	Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego	31
6.	Aktywność projektowo- konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	35
7.	Współpraca z organizacjami pozarządowymi – zadania zlecone w obszarze pomocy i wsparcia	37
8.	Wskaźniki oceny zasobów pomocy społecznej	39
8.1	Kadra pracowników socjalnych - Wskaźnik wykształcenia pracowników socjalnych -Wskaźnik profesjonalizacji kadry - Wskaźnik specjalizacji pracowników socjalnych I - Wskaźnik specjalizacji pracowników socjalnych II -Wskaźnik wolontariatu	39
8.2	Koszty - Wskaźnik wydatków na utrzymanie jednostki	40
8.3	Osoby i rodziny korzystające z pomocy i wsparcia -Wskaźnik pomocy pieniężnej Wskaźnik pomocy niepieniężnej	41
8.4	Powody przyznania pomocy -Struktura rodzin, którym przyznano pomoc według powodów przyznania pomocy	41
8.5	Pomoc w formie świadczeń - Wskaźnik pomocy w celu integracji cudzoziemców	42
8.6	Pomoc w formie usług -wskaźnik kontraktu socjalnego	42
8.7	Pomoc instytucjonalna -Wskaźnik zaspokajania miejsc w domach pomocy społecznej -Wskaźnik zaspokajania miejsc w mieszkaniach chronionych -Wskaźnik zaspokajania miejsc w środowiskowych domach samopomocy	42
8.8	Budżet polityki społecznej - Struktura wydatków na zadania realizowane w ramach polityki społecznej (działy) - powiat - struktura wydatków na zadania realizowane w ramach polityki społecznej (rozdziały) - powiat -Struktura wydatków na zadania realizowane w ramach polityki społecznej w budżecie PCPR - Struktura na zadania realizowane w ramach polityki społecznej (działy) w budżecie OPS/ PCPR – powiat - Struktura wydatków na zadania realizowane w ramach polityki społecznej w budżecie OPS/ PCPR (rozdziały) - powiat	44
III	Wnioski końcowe	49
IV	Spis Tabel i Wykresów	53

I. Wprowadzenie

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie jest powiatową jednostką organizacyjną, powołaną Uchwałą Nr IV-18/99 Rady Powiatu Wołomińskiego z dnia 12 stycznia 1999 r. do realizacji zadań powiatu wołomińskiego własnych a także zleconych z zakresu pomocy społecznej.

Do zadań jednostki zgodnie z art. 16a ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1876 z późn. zm.) należy obowiązek sporządzenia oceny zasobów pomocy społecznej i przedłożenie dokumentu Radzie Powiatu do dnia 30 kwietnia, a do dnia 30 czerwca sejmikowi województwa, właściwej jednostki samorządu terytorialnego

Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej definiuje pomoc społeczną, jako instytucję polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Pomoc społeczna polega w szczególności na: przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń, pracy socjalnej, prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej, analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej, realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych, rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Ocena zasobów pomocy społecznej jest coroczną, uaktualnioną zbiorczą informacją na temat lokalnych potrzeb z zakresu pomocy społecznej w powiecie wołomińskim.

Zebrane informacje są podstawą do planowania budżetu na rok następny, a także umożliwiają przedstawienie istniejących lokalnych zjawisk i problemów społecznych oraz mogą być pomocne w określeniu zapotrzebowania na usługi i świadczenia pomocy społecznej w przyszłości.

SYMBOLE STATYSTYCZNE

- Zero (0) – zjawisko istniało w wartościach mniejszych niż jednostka miary obowiązująca dla danej tablicy;
- Kropka (.) – zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych;
- Znak (x) – wypełnianie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe;
- Pojęcie „w tym” – oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy;
- Pojęcie „z tego” – oznacza przewidywaną całkowitą wartość danego zjawiska a nie wartości przyrostu lub spadku zjawiska wyrażonego wielkościami bezwzględnyymi.

II. Ocena zasobów pomocy społecznej w powiecie wołomińskim w 2020 r.

1. Dane o sytuacji demograficznej i społecznej

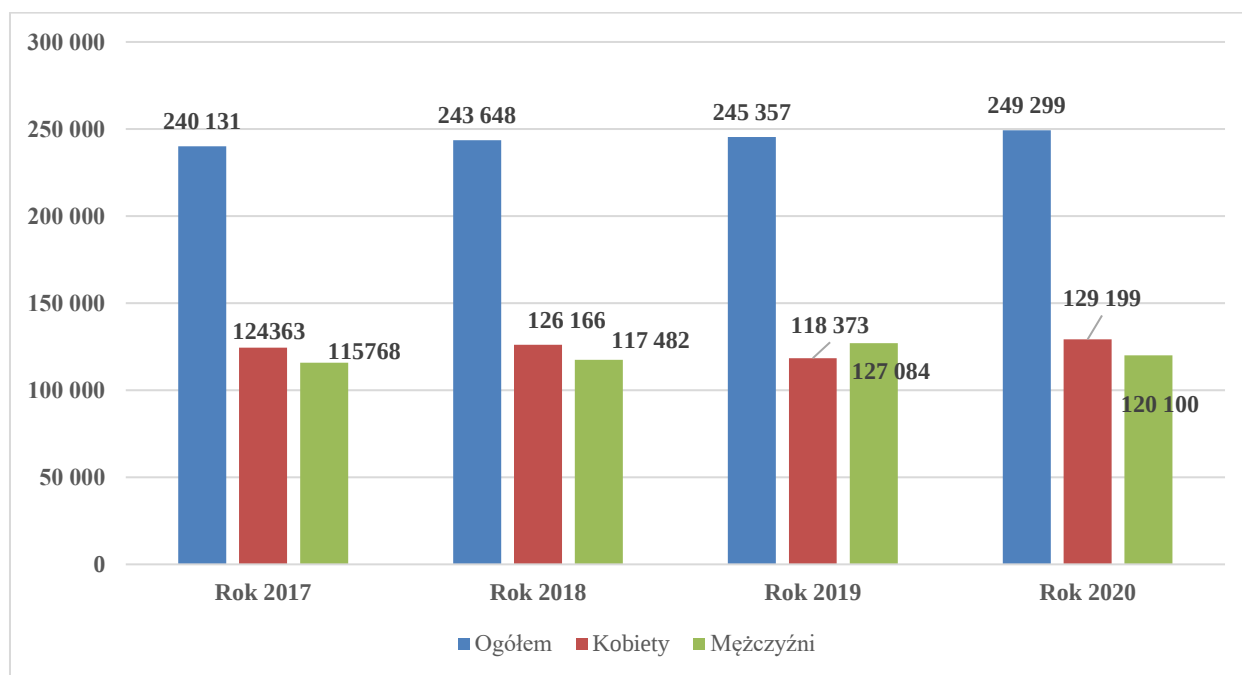
Powiat wołomiński leży w centralnej części województwa mazowieckiego, na północny wschód od Warszawy. Został utworzony w 1999 roku w ramach reformy administracyjnej. Jego siedzibą jest miasto Wołomin. Powiat wołomiński jest jednym z najludniejszych z powiatów ziemskich województwa mazowieckiego. Przeciętnie 261 osób mieszka na 1 km² powierzchni regionu.

Na terenie powiatu, według obowiązującego podziału administracyjnego znajduje się 12 gmin, w tym 5 wiejskich, 3 wiejsko-miejskie oraz 4 miejskie.

Mieszkańcy powiatu

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego powiat wołomiński na koniec roku 2020 r. liczył 249 299 mieszkańców, w tym 120 100 mężczyzn i 129 199 kobiet.

Wykres 1: Mieszkańcy powiatu wołomińskiego w podziale na mężczyzn i kobiety w latach 2017-2020.

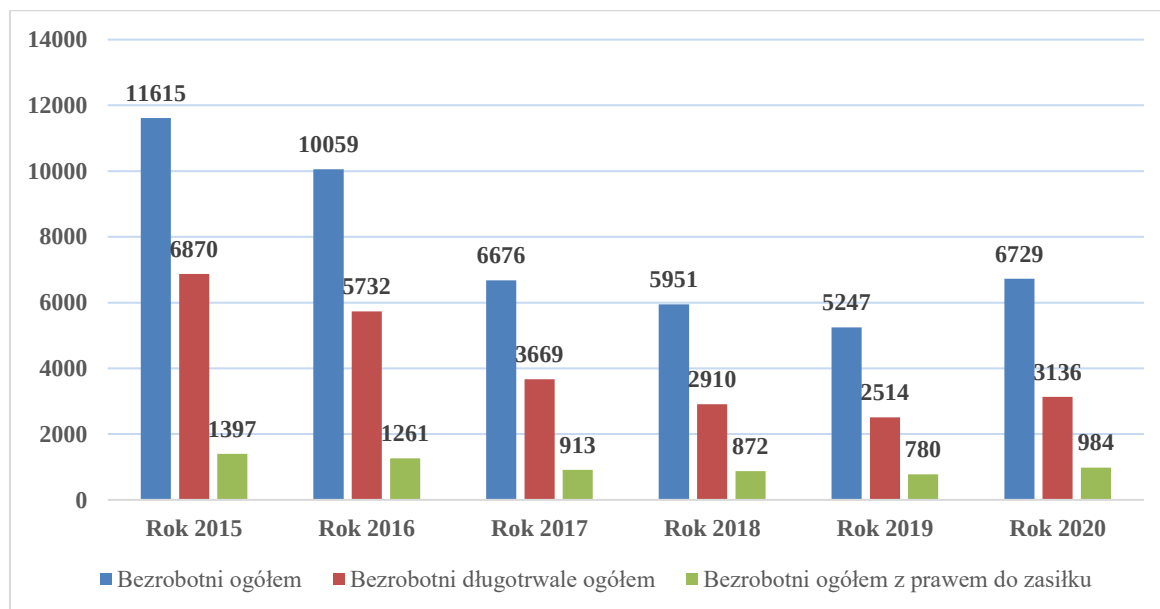

Dane: Główny Urząd Statystyczny

Liczba mieszkańców powiatu wołomińskiego w 2020 r. w stosunku do poprzedniego roku wzrosła o 3 942, co przedstawia powyższy wykres.

Na koniec 2020 roku liczba zarejestrowanych bezrobotnych w powiecie wołomińskim wynosiła 6 729 osób. Liczba osób z prawem do zasiłku według stanu na 31.12.2020 r. wynosiła 984 osób. Liczba długotrwale bezrobotnych wyniosła 3 136 osób.

Wykres 2: Zarejestrowane osoby bezrobotne w latach 2015-2020.

Dane: Powiatowy Urząd Pracy w Wołominie

W 2020 r. odnotowano wzrost liczby bezrobotnych o **1 482 osoby**, co świadczy o tendencji wzrostowej bezrobocia na terenie powiatu wołomińskiego.

Liczba osób bezrobotnych znajduje swoje odzwierciedlenie również w wysokości stopy bezrobocia. Stopa bezrobocia w powiecie wołomińskim na koniec grudnia 2020 r. wyniosła 8,1 % i w stosunku do grudnia 2019 r. wzrosła o 1,6 punktu procentowego.

Niepokojącym faktem jest to, że spośród wszystkich osób pozostających bez pracy **3 136 osób** było osobami bezrobotnymi długotrwale, **(46,60% ogółu bezrobotnych)** czyli nie posiadały prawa do zasiłku i pozostawały bez zatrudnienia przez ponad 12 miesięcy.

Tabela 1. DANE O SYTUACJI DEMOGRAFICZNEJ i SPOŁECZNEJ
(stan na 31.XII)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	PROGNOZA*		
	Rok 2018	Rok 2019		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie	
MIESZKAŃCY (w osobach)						
Ogółem	1	243 648	245 357	249 299	249 299	249 299
KOBIETY						
Ogółem	2	126 166	127 084	129 199	129 199	129 199
Wiek 0-17	3	26 525	26 861	27 557	27 557	27 557

Wiek 18-59	4	72 106	72 277	72 951	72 951	72 951
Wiek 60 lat i więcej	5	27 535	27 946	28 691	28 691	28 691
MĘŻCZYŹNI						
Ogółem	6	117 482	118 273	120 100	120 100	120 100
Wiek 0-17	7	27 940	28 233	28 868	28 868	28 868
Wiek 18-64	8	76 618	76 818	77 437	77 437	77 437
Wiek 65 lat i więcej	9	12 924	13 222	13 795	13 795	13 795
RYNEK PRACY						
Bezrobotni ogółem	10	5 951	5 247	6 729	8 100	7 700
Bezrobotni długotrwale ogółem	11	2 910	2 514	3 136	3 800	3 500
Bezrobotni ogółem z prawem do zasiłku	12	872	850	984	1 200	1 000
INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA						
Liczba mieszkań komunalnych w zasobie gminy	13	X	X	X	X	X
Liczba wniosków złożonych na mieszkanie komunalne z zasobów gminy	14	X	X	X	X	X
w tym z wiersza 13:						
Liczba mieszkań socjalnych (lokali)	15	X	X	X	X	X
Liczba oczekujących na mieszkanie socjalne	16	X	X	X	X	X
Liczba wyroków eksmisyjnych bez wskazania lokalu socjalnego	17	X	X	X	X	X
Liczba żłobków (żłobki, kluby dziecięce, oddziały żłobkowe w przedszkolach)	18	X	X	X	X	X
Liczba opiekunów dziennych do dzieci	19	X	X	X	X	X
Liczba miejsc w żłobkach (żłobki, kluby dziecięce, oddziały żłobkowe w przedszkolach)	20	X	X	X	X	X
Liczba dzieci, którym nie przyznano miejsc w żłobku (żłobek, klub dziecięcy, oddziały żłobkowe w przedszkolach)	21	X	X	X	X	X
Powody nie przyznania miejsca w żłobku						
Liczba przedszkoli (przedszkola wraz z oddziałami przedszkolnymi przy szkołach)	22	X	X	X	X	X
Liczba miejsc w przedszkolach (przedszkola wraz z oddziałami przedszkolnymi przy szkołach)	23	X	X	X	X	X
Liczba dzieci, którym nie przyznano miejsc w przedszkolu wg złożonych wniosków	24	X	X	X	X	X
Powody nie przyznania miejsca w przedszkolu						
Liczba świetlic i klubów dla dzieci i młodzieży - ogółem	25	X	X	X	X	X
Z tego: (wiersze "Przyszkolne" i "Pozaszkolne")						
Przyszkolne	26	X	X	X	X	X
Pozaszkolne	27	X	X	X	X	X
Liczba klubów i innych miejsc spotkań dla seniorów	28	X	X	X	X	X
Liczba hospicjów	29	0	0	0	0	0
Liczba ośrodków dla cudzoziemców	30	0	0	0	0	0

* Wielkość prognozy nie dotyczy wartości przyrostu lub spadku. W przypadku braku możliwości oszacowania wielkości liczbowych dla prognozy należy wpisać liczby odpowiadające danym z kolumny "Rok oceny"

2. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie w 2020 r. udzieliło pomocy i wsparcia 2021 osobom z tego:

- 4 cudzoziemcom/ uchodźcom w ramach Indywidualnego Programu Integracji;

- **63** pełnoletnim wychowankom opuszczającym rodziny zastępcze, placówki opiekuńczo-wychowawcze oraz instytucje, o których mowa w art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej w ramach Indywidualnego Programu Usamodzielnienia;
- **481** osobom z niepełnosprawnościami przyznano dofinansowanie ze środków PFRON otrzymanych w ramach algorytmu dla samorządów;
- **150** osobom z niepełnosprawnościami przyznano dofinansowanie ze środków PFRON w ramach pilotażowego programu „Aktywny samorząd”;
- **12** osobom niepełnosprawnym w ramach realizowanego programu „Zajęcia Klubowe w WTZ”;
- **210** osobom niepełnosprawnym w ramach realizowanego programu „Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi” – Moduł III;
- **20** opiekunom osób niepełnosprawnych w ramach programu Opieka Wytchnieniowa” w ramach Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych
- **306** dzieciom przebywającym w rodzinnej pieczy zastępczej przyznano świadczenia;
- **640** osób otrzymało wsparcie w ramach specjalistycznego poradnictwa rodzinnego;
- **112** osób skierowano na podstawie decyzji administracyjnej do środowiskowych domów samopomocy znajdujących się na terenie powiatu wołomińskiego;
- **23** osoby zostały umieszczone na podstawie decyzji administracyjnej w 2 Domach Pomocy Społecznej znajdujących się na terenie powiatu wołomińskiego.

Tabela 2. DANE O KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY i WSPARCIA
(w całym okresie sprawozdawczym)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie	
	Rok 2018	Rok 2019			
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM UDZIELONO POMOCY i WSPARCIA					
Liczba osób	1	2 335	2 128	2021	2127
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRYZNANO ŚWIADCZENIE					
Liczba osób	2	25	20	7	10
W tym: osoby długotrwale korzystające	3	1	1	2	2
Wiek 0-17	4	13	7	1	3
Wiek produkcyjny *	5	10	13	6	3
Wiek poprodukcyjny **	6	0	0	0	0
Liczba rodzin	7	10	10	5	5
Liczba osób w rodzinach	8	27	29	16	12
w tym: KOBIECY (z wierszy 2-6)					
Ogółem	9	14	13	4	4
W tym: osoby długotrwale korzystające	10	0	0	1	1
Wiek 0-17	11	6	6	1	1
Wiek 18-59	12	8	7	3	3
Wiek 60 lat i więcej	13	0	0	0	0
w tym: MĘŻCZYŹNI (z wierszy 2-6)					

Ogółem	14	11	7	3	6
W tym: osoby długotrwale korzystające	15	1	1	1	1
Wiek 0-17	16	7	1	0	2
Wiek 18-64	17	4	6	3	4
Wiek 65 lat i więcej	18	0	0	0	0
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRZYZNANO ŚWIADCZENIE PIENIĘŻNE					
Liczba osób ogółem	19	25	20	7	10
Liczba rodzin	20	10	10	5	5
Liczba osób w rodzinach	21	27	29	16	12
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRZYZNANO ŚWIADCZENIE NIEPIENIĘŻNE					
Liczba osób ogółem	22	0	0	0	2
Liczba rodzin	23	0	0	0	1
Liczba osób w rodzinach	24	0	0	0	2
OSOBY I RODZINY, Z KTÓRYMI PRZEPROWADZONO WYWIAD ŚRODOWISKOWY					
Liczba osób ogółem	25	15	20	7	10
Liczba rodzin	26	10	10	5	5
Liczba osób w rodzinach	27	27	29	16	12
POWODY UDZIELENIA POMOCY I WSPARCIA					
UBÓSTWO					
Liczba rodzin	28	X	X	X	X
Liczba osób w rodzinach	29	X	X	X	X
BEZROBOCIE					
Liczba rodzin	30	X	X	X	X
Liczba osób w rodzinach	31	X	X	X	X
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ					
Liczba rodzin	32	0	0	0	0
Liczba osób w rodzinach	33	0	0	0	0
DŁUGOTRWAŁA LUB CIEŻKA CHOROBA					
Liczba rodzin	34	0	0	0	0
Liczba osób w rodzinach	35	0	0	0	0
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH					
Liczba rodzin	36	0	0	0	0
Liczba osób w rodzinach	37	0	0	0	0
ALKOHOLIZM					
Liczba rodzin	38	X	X	X	X
Liczba osób w rodzinach	39	X	X	X	X
NARKOMANIA					
Liczba rodzin	40	X	X	X	X
Liczba osób w rodzinach	41	X	X	X	X
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA					
Liczba rodzin	42	X	X	X	X
W TYM: WIELODZIELNOŚĆ					
Liczba rodzin	43	X	X	X	X
BEZDOMNOŚĆ					
Liczba rodzin	44	X	X	X	X
Liczba osób w rodzinach	45	X	X	X	X
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO					
Liczba rodzin	46	X	X	X	X
Liczba osób w rodzinach	47	X	X	X	X
ZDARZENIA LOSOWE					
Liczba rodzin	48	X	X	X	X
Liczba osób w rodzinach	49	X	X	X	X
KLĘSKI ŻYWIŁOWE I EKOLOGICZNE					
Liczba osób	50	X	X	X	X
SIEROCTWO					
Liczba rodzin	51	0	0	0	0
Liczba osób w rodzinach	52	0	0	0	0
PRZEMOC W RODZINIE					

Liczba rodzin	53	0	0	0	0
Liczba osób w rodzinach	54	0	0	0	0
OCHRONA OFIAR HANDLU LUDŹMI					
Liczba rodzin	55	0	0	0	0
USŁUGI POMOCY SPOŁECZNEJ					
USŁUGI OPIEKUŃCZE OGÓŁEM					
Liczba osób	56	X	X	X	X
Liczba świadczeń	57	X	X	X	X
Kwota świadczeń w złotych	58	X	X	X	X
W TYM: SPECJALISTYCZNE (wiersze 59 - 61)					
Liczba osób	59	X	X	X	X
Liczba świadczeń	60	X	X	X	X
Kwota świadczeń w złotych	61	X	X	X	X
SPECJALISTYCZNE USŁUGI DLA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI					
Liczba osób	62	X	X	X	X
Liczba świadczeń	63	X	X	X	X
Kwota świadczeń w złotych	64	X	X	X	X
PORADNICTWO SPECJALISTYCZNE					
Liczba rodzin	65	X	X	X	X
Liczba osób w rodzinach	66	X	X	X	X
PRACA SOCJALNA					
Liczba rodzin	67	X	X	X	X
Liczba osób w rodzinach	68	X	X	X	X
INTERWENCJA KRYZYSOWA					
Liczba rodzin	69	X	X	X	X
Liczba osób w rodzinach	70	X	X	X	X
KONTRAKT SOCJALNY					
Liczba zawartych kontraktów socjalnych	71	0	0	0	0
Liczba osób ogółem objętych kontraktem	72	0	0	0	0
W tym: liczba osób objętych kontraktem w Klubie Integracji Społecznej	73	0	0	0	0

* wiek produkcyjny: kobiety w wieku 18-59 lat, mężczyźni 18-64 lat

** wiek poprodukcyjny: kobiety w wieku 60 i więcej, mężczyźni 65 i więcej

Powiat – Zadania PCPR

Wspieranie Rodziny i Pieczy Zastępczej

Na terenie powiatu wołomińskiego w 2020 r. funkcjonowało:

- 117 rodzin spokrewnionych z dzieckiem:
 - 151 dzieci umieszczonych;
 Łączna kwota świadczeń – 1 251 606 zł.
- 76 rodzin niezawodowych:
 - 96 dzieci umieszczonych;
 Łączna kwota świadczeń – 1 061 512 zł.
- 6 rodzin zastępczych zawodowych, w tym 2 pogotowia opiekuńcze
 - łącznie 18 dzieci umieszczonych;

Łączna kwota świadczeń – 322 208 zł.

- 6 rodzinnych domów dziecka:
 - 41 dzieci umieszczonych.

Łączna kwota świadczeń – 670 309 zł.

Dodatek Wychowawczy w Rodzinnej Pieczy Zastępczej

W 2020 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie realizowało zadanie zlecone w ramach którego wypłacało dodatek wychowawczy (500+) dla dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej dla:

- 125 dzieci umieszczonych w 95 rodzinach spokrewnionych z dzieckiem na łączną kwotę 714 729,00 zł;
- 79 dzieci umieszczonych w 60 niezawodowych rodzinach zastępczych na łączną kwotę 496 435 zł;
- 18 dzieci umieszczonych w 6 rodzinach zawodowych na łączną kwotę 120 290,00 zł;
- 35 dzieci umieszczonych w 6 rodzinnych domach dziecka na łączną kwotę 223 660,00 zł.

Dodatek do zryczałtowanej kwoty, o którym mowa w art. 115 ust. 2 a ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

- 4 placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego pobierające dodatek do zryczałtowanej kwoty;
- 25 dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego, na które pobierany był dodatek do zryczałtowanej kwoty;
- Łączna kwota świadczeń – 147 647,00 zł

Wspieranie pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz osób opuszczających instytucje, o których mowa w art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej

W 2020 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie realizowało 302 Indywidualne Programy Usamodzielniania, w ramach których udzieliło pomocy:

- 47 pełnoletnim wychowankom opuszczającym rodziny zastępcze na kwotę 329 182 zł;
- 13 pełnoletnim wychowankom opuszczającym placówki opiekuńczo-wychowawcze na kwotę 81 126,00 zł;
- 3 pełnoletnim osobom opuszczającym instytucje, o których mowa w art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej na kwotę 13 223,00 zł.

Wsparcie i pomoc dla cudzoziemców

W 2020 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie udzielało pomocy i wsparcia cudzoziemcom w formie realizacji 6 indywidualnych programów integracyjnych (IPI). Pomocą zostało objęte 4 osoby, które otrzymały świadczenia na kwotę 12 631,00 zł.

Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych

W 2020 r. otrzymano z PFRON (zgodnie z algorytmem) środki finansowe na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej w wysokości 1 757 541,00 zł (wykorzystano 1 757 353,03 zł). Uchwałą Nr XVIII-203/2020 Rady Powiatu Wołomińskiego z dnia 29 kwietnia 2020 r., zmienioną Uchwałą Nr XXVI-256/2020 Rady Powiatu Wołomińskiego z dnia 29 października 2020 r., Uchwałą Nr XXVII-270/2020 Rady Powiatu Wołomińskiego z dnia 26 listopada 2020 r. oraz Uchwałą Nr XXVIII-277/2020 Rady Powiatu Wołomińskiego z dnia 17 grudnia 2020 r. środki zostały podzielone na:

1. zadania z zakresu **rehabilitacji zawodowej** realizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w kwocie **178 750,00 zł** (wykorzystano 178 567,46 zł) w tym na:

- zwrot wydatków na instrumenty i usługi rynku pracy na rzecz osób niepełnosprawnych zarejestrowanych jako poszukujące pracy i niepozostające w zatrudnieniu (art. 11 ustawy) – 28 019 zł;
- dofinansowanie do oprocentowanego kredytu bankowego (art. 13 ustawy) – 459 zł
- zwrot kosztów zatrudnienia, szkoleń pracowników pomagających pracownikowi niepełnosprawnemu w pracy (art. 26d ustawy) – 3 090 zł
- dofinansowanie środków na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej (art. 12a ustawy) – 147 000 zł

2. zadania z zakresu **rehabilitacji społecznej** realizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w wysokości **1 578,791 zł**, (wykorzystano 1 578 785,57) w tym na :

- dofinansowanie kosztów działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej (art. 35 ust.1 pkt.8) kwota **491 904,00 zł** (24 uczestników WTZ, zadanie zlecone do realizacji przez Drewnickie Stowarzyszenie Rodzin i Przyjaciół Osób z Zaburzeniami Psychicznymi „Empatia”);
- dofinansowanie na realizację wymienionych zadań w art. 35 a ust.1 pkt.7 ustawy wydatkowana kwota **1 086 887,00 zł**, (wykorzystano **1 086 881,57 zł**), w tym na dofinansowanie do:
 - sprzętu rehabilitacyjnego, przedmiotów ortopedycznych środków pomocniczych dla 245 osób w kwocie 594 011,74 zł

- turnusów rehabilitacyjnych 25 osób w kwocie 32 368,00 zł;
- likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych dla 167 osób w kwocie 455 301,83 zł;
- sportu, kultury, rekreacji i turystyki dla 8 podmiotów w kwocie 5200,00 zł (z organizowanych imprez oraz wycieczek skorzystało 20 osób).

Pilotażowy program „Aktywny Samorząd”

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie wypłaciło w 2020 r. ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w ramach realizacji pilotażowego programu „Aktywny samorząd” dofinansowanie w ramach:

Moduł I

Obszar A - likwidacja bariery transportowej

1) Zadanie 1 - pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu.

– przyznano dofinansowanie dla **9 osób** na kwotę **59 070,00 zł**;

2) Zadanie 2 - pomoc w uzyskaniu prawa jazdy, adresowana do osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu,

– przyznano dofinansowanie dla **2 osób** na kwotę **3 560,00 zł**.

Obszar B - likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:

1) Zadanie 1 - pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub do osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku lub kończyn górnych;

– przyznano dofinansowanie dla **9 osób** na kwotę **53 198,00 zł**;

2) Zadanie 3 - pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, adresowana do osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku,

– przyznano dofinansowanie dla **5 osób** na kwotę **26 329,00 zł**;

3) Zadanie 4 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem

niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu i trudnościami w komunikowaniu się za pomocą mowy,

- przyznano dofinansowanie dla **9 osób** na kwotę **33 700,00 zł**,

Obszar C - likwidacja barier w poruszaniu się:

1) Zadanie 1 - pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności i dysfunkcją uniemożliwiającą samodzielne poruszanie się za pomocą wózka inwalidzkiego o napędzie ręcznym,

- przyznano dofinansowanie dla **8 osób** na kwotę **108 237,00 zł**;

2) Zadanie 2 - pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności

- przyznano dofinansowanie dla **2 osób** na kwotę **5 100,00 zł**;

3) Zadanie 3 - pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości, adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności,

- przyznano dofinansowanie dla **3 osób** na kwotę **54 000,00 zł**;

4) Zadanie 4 - pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, (co najmniej na III poziomie jakości), adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności,

- przyznano dofinansowanie dla **1 osoby** na kwotę **4 200,00 zł**;

5) Zadanie 5 - pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu powodującą problemy w samodzielnym przemieszczaniu się i posiadających zgodę lekarza specjalisty na użytkowanie przedmiotu dofinansowania,

- przyznano dofinansowanie dla **6 osób** na kwotę **24 531,00 zł**;

Obszar D - pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej (dziecka przebywającego w żłobku lub przedszkolu albo pod inną tego typu opieką), adresowana do osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, którzy są przedstawicielem ustawowym lub opiekunem prawnym dziecka;

- przyznano dofinansowanie dla **10** osób na kwotę **24 531,00;**

Moduł II - pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym, adresowana do osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, pobierających naukę w szkole wyższej lub szkole policealnej lub kolegium, a także do osób mających przewód doktorski otwarty poza studiami doktoranckimi.

- przyznano dofinansowanie dla **86** osób na kwotę **316 617,00 zł;**

Ponadto w 2020 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie realizowało następujące programy na rzecz osób z niepełnosprawnościami

- **program „Zajęcia Klubowe w WTZ”**

Program „Zajęcia Klubowe w WTZ” adresowane do pomiotów prowadzących Warsztaty Terapii Zajęciowej. Celem programu było wsparcie osób niepełnosprawnych w utrzymaniu samodzielności i niezależności w życiu społecznym i zawodowym poprzez prowadzenie przez Warsztaty Terapii Zajęciowej zajęć klubowych jako zorganizowanej formy rehabilitacji. W imieniu powiatu wołomińskiego, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie podpisało w dniu 26.02.2020 r. Umowę Nr KLU/000022/07/D na podstawie wydanego upoważnienia z Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Na realizację w/w zadania otrzymano kwotę ogółem 66 420,00 zł w tym 64 800,00 zł na prowadzenie zajęć klubowych w WTZ oraz 1 620,00 na obsługę programu. W ramach realizowanego zadania wydatkowano ogółem 36 546,93 zł z czego wykorzystano 34 927,00 zł na prowadzenie zajęć klubowych w WTZ, a 1 619,93 zł na obsługę programu.

- **program „Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi” – Moduł III**

Moduł III programu „Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi”. Celem programu było zapewnienie pomocy osobom niepełnosprawnym poszkodowanym na skutek działania żywiołu lub wystąpienia sytuacji kryzysowych spowodowanych chorobami zakaźnymi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a także objęcie wsparciem samorządów powiatowych, które w wyniku sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi uruchomiły dodatkowe wsparcie dla osób niepełnosprawnych. Z tej formy wsparcia mogły skorzystać osoby z niepełnosprawnościami posiadające orzeczenie o niepełnosprawności,

które na skutek zamknięcia placówek rehabilitacyjnych nie mogą skorzystać z zajęć przez nie realizowanych. W imieniu powiatu wołomińskiego Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie podpisało w dniu 27.05.2020 r. Umowę Nr POB/0000/23/07/D. Na realizację ww. zadania otrzymano kwotę 465 350,00 zł z tego na realizację zadania 454 000 zł oraz na obsługę 11 350,00 zł. W ramach przyznanych środków wykorzystano ogółem 447 831,32 zł z tego na realizację programu 436 500,00 zł oraz 11 331,32 zł na obsługę zadania.

–program „Zima z Uśmiechem 2020”

Program skierowany był do uczniów szkół specjalnych w wieku od 8 do 24 lat, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, umiarkowanym, znacznym i ze spektrum autyzmu.

Zajęcia odbywały się w cyklach tygodniowych od 10.02.2020 r. do 21.02.2020 r.

Zgłoszenia na zajęcia wpływały od prawnych opiekunów dzieci na jeden lub kilka terminów.

W programie uczestniczyło łącznie **31 dzieci**.

Wyżywienie było opłacane przez opiekunów w wysokości **55 zł** za jeden termin.

Wydatkowano **12 900,53 zł**. Koszty obejmowały ubezpieczenie uczestników, zapewnienie transportu na wycieczki, wyżywienie podczas zajęć, materiały pomocnicze wykorzystywane podczas zajęć plastycznych z dziećmi, a także wynagrodzenie dla opiekunów.

Celem Programu „Zima z Uśmiechem 2020” było m.in.:

- doskonalenia umiejętności życiowych w zakresie samoobsługi tj. np. utrzymania higieny osobistej, dostosowania ubioru do pory dnia, dbania o estetykę najbliższego otoczenia, zachowania przy stole, zachowania porządku wokół siebie itp.,
- kształtowania systemu wartości, opartego na ogólnie przyjętych zasadach współżycia społecznego, zgodnych z obowiązującym prawem, przestrzegania zasad i reguł w sytuacjach społecznych: sklep, park, wycieczka itp.
- uczenia rozwiązywania problemów i konfliktów osobistych i interpersonalnych,
- udział w alternatywnych formach spędzania wolnego czasu,
- uświadamianie własnych atutów i poprawa samooceny,
- uświadamianie zagrożeń związanych z użyciem alkoholu, substancji psychoaktywnych, nikotyny,
- uświadamianie zagrożeń związanych z podejmowaniem zachowań ryzykownych i niepożądanych np. stosowanie przemocy.

Na czas trwania Programu, został opracowany i przygotowany Program profilaktyczny „Trzy kolory”. Kolorowe koła symbolizowały trzy obszary realizacji Programu:

- kolor zielony- zajęcia obejmowały tematy związane z klimatem i budowaniem więzi społecznych;
- kolor żółty- zajęcia obejmowały tematy związane ze sprawami i problemami przeżywanymi przez dzieci i młodzież;
- kolor czerwony- zajęcia obejmowały tematy związane ze zdrowiem i zagrożeniami mogącymi mieć na niego wpływ.

Metody i formy pracy każdorazowo zostały dostosowane stopniem trudności do wieku i niepełnosprawności uczestników, a także potrzeb i specyfiki grupy.

Tabela 3. Powiat - zadania PCPR
(w całym okresie sprawozdawczym)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
	Rok 2018	Rok 2019		
INDYWIDUALNE PROGRAMY POMOCY				
INDYWIDUALNY PROGRAM ZATRUDNIENIA SOCJALNEGO (Centrum Integracji Społecznej)				
Liczba osób	1	0	0	0
PROGRAM ODDZIAŁYWAŃ KOREKCYJNO-EDUKACYJNYCH DLA OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC W RODZINIE				
Liczba osób korzystających z usług	2	19	23	13
INDYWIDUALNY PROGRAM INTEGRACJI CUDZOZIEMCÓW				
Liczba osób korzystających z usług	3	7	6	2
WSPIERANIE RODZINY I PIECZA ZASTĘPCZA				
RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA – OGÓŁEM (BEZ DODATKU WYCHOWAWCZEGO)				
Liczba rodzin	4	198	204	218
Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach	5	291	305	340
Kwota świadczeń w złotych	6	3 084 626	3 161 322	3 305 635
RODZINY SPOKREWNIONE Z DZIECKIEM				
Liczba rodzin	7	119	114	125
Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach	8	148	145	160
Kwota świadczeń w złotych	9	1 200 132	1 188 183	1 251 606
RODZINY ZASTĘPCZE NIEZAWODOWE				
Liczba rodzin	10	71	79	80
Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach	11	95	100	110
Kwota świadczeń w złotych	12	1 034 270	1 030 667	1 061 512
RODZINY ZASTĘPCZE ZAWODOWE				
Liczba rodzin	13	4	5	6
Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach	14	16	19	24
Kwota świadczeń w złotych	15	255 335	220 643	322 208
				414 771

W tym:				
RODZINY ZASTĘPCZE SPECJALISTYCZNE				
Liczba rodzin	16	0	0	0
Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach	17	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	18	0	0	0
RODZINY ZASTĘPCZE PEŁNIĄCE FUNKCJĘ POGOTOWIA RODZINNEGO				
Liczba rodzin	19	1	1	2
Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach	20	6	9	7
Kwota świadczeń w złotych	21	141 730	148 437	177 280
197 779				
RODZINNY DOM DZIECKA				
Liczba rodzin	22	4	6	6
Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach	23	32	41	41
Kwota świadczeń w złotych	24	594 889	721 829	670 309
875 042				
DODATEK WYCHOWAWCZY W RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ – OGÓŁEM				
Liczba rodzin	25	161	163	167
Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach	26	240	250	257
Kwota świadczeń w złotych	27	1 435 948	1 468 415	1 555 114
1 469 000				
RODZINY SPOKREWNIONE Z DZIECKIEM				
Liczba rodzin	28	97	90	95
Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach	29	118	114	125
Kwota świadczeń w złotych	30	708 326	706 720	714 729
709 925				
RODZINY ZASTĘPCZE NIEZAWODOWE				
Liczba rodzin	31	56	62	60
Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach	32	77	80	79
Kwota świadczeń w złotych	33	461 373	471 083	496 435
458 806				
RODZINY ZASTĘPCZE ZAWODOWE				
Liczba rodzin	34	4	5	6
Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach	35	16	19	18
Kwota świadczeń w złotych	36	93 673	81 285	120 290
98 416				
RODZINNY DOM DZIECKA				
Liczba rodzin	37	4	6	6
Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach	38	29	37	35
Kwota świadczeń w złotych	39	172 576	209 327	223 660
201 853				
DODATEK DO ZRYCZAŁTOWANEJ KWOTY, O KTÓRYM MOWA W ART. 115 UST. 2A USTAWY Z DNIA 9 CZERWCA 2011 R. O WSPIERANIU RODZINY I SYSTEMIE PIECZY ZASTĘPCZEJ				

Liczba placówek opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego pobierających dodatek do zryczałtowanej kwoty	40	4	4	4	4
Liczba dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych typu rodzinnego, na które pobierany był dodatek do zryczałtowanej kwoty	41	26	25	25	22
Kwota świadczeń w złotych	42	158 927	149 758	147 647	133 355
PLAN POMOCY DZIECKU					
Liczba dzieci	43	291	305	363	370
OCENA SYTUACJI DZIECKA W RODZINIE ZASTĘPCZEJ					
Liczba dzieci	43	349	305	363	370
Liczba sporządzonych ocen	45	430	434	388	450
OCENA SYTUACJI DZIECKA W RODZINNYM DOMU DZIECKA					
Liczba dzieci	46	39	41	43	51
Liczba sporządzonych ocen	47	46	44	44	55
OCENA RODZIN ZASTĘPCZYCH					
Liczba rodzin	48	225	203	241	251
Liczba sporządzonych ocen	49	51	42	45	70
OCENA RODZINNYCH DOMÓW DZIECKA					
Liczba rodzinnych domów dziecka	50	4	6	6	6
Liczba sporządzonych ocen	51	2	4	0	2
OCENA W ZAKRESIE KWALIFIKACJI KANDYDATÓW NA RODZINY ZASTĘPCZE I RODZINNE DOME DZIECKA					
Liczba opinii	52	20	15	8	8
w tym: liczba pozytywnych opinii	53	20	14	8	8
KOORDYNATOR PIECZY ZASTĘPCZEJ					
Liczba koordynatorów	54	6	7	8	9
RODZINY POMOCOWE					
Liczba rodzin	55	0	0	0	0
USAMODZIELNIENIE					
INDYWIDUALNY PROGRAM USAMODZIELNIENIA					
Liczba osób	56	290	305	302	295
PEŁNOLETNIE OSOBY OPUSZCZAJĄCE RODZINNE FORMY PIECZY ZASTĘPCZEJ					
Liczba osób	57	59	49	47	43
Kwota świadczeń w złotych	58	284 664	269 279	328 182	337 599
W TYM: (od poz. 41 do poz. 46)					
POMOC PIENIĘŻNA NA USAMODZIELNIENIE					
Liczba osób	59	8	5	17	10
Kwota świadczeń w złotych	60	33 849	27 757	83 273	69 390
POMOC PIENIĘŻNA NA KONTYNUOWANIE NAUKI					
Liczba osób	61	53	41	36	32
Kwota świadczeń w złotych	62	201 405	187 171	185 617	194 094
POMOC PIENIĘŻNA NA ZAGOSPODAROWANIE					

Liczba osób	63	10	11	12	15
Kwota świadczeń w złotych	64	49 410	54 351	59 292	74 115
PEŁNOLETNIE OSOBY OPUSZCZAJĄCE PLACÓWKI OPIEKUŃCZO - WYCHOWAWCZE					
Liczba osób	65	18	14	13	20
Kwota świadczeń w złotych	66	88 712	89 981	81 122	108 650
W TYM: (od poz. 49 do poz. 54)					
POMOC PIENIĘŻNA NA USAMODZIELNIENIE					
Liczba osób	67	1	3	3	4
Kwota świadczeń w złotych	68	6 939	20 817	13 879	29 406
POMOC PIENIĘŻNA NA KONTYNUOWANIE NAUKI					
Liczba osób	69	15	11	11	16
Kwota świadczeń w złotych	70	66 950	54 341	42 538	55 235
POMOC PIENIĘŻNA NA ZAGOSPODAROWANIE					
Liczba osób	71	3	3	5	5
Kwota świadczeń w złotych	72	14 823	14 823	24 705	24 009
PEŁNOLETNIE OSOBY OPUSZCZAJĄCE INSTYTUCJE O KTÓRYCH MOWA W ART. 88 UST.1 USTAWY O POMOCY SPOŁECZNEJ					
Liczba osób	73	2	5	3	4
Kwota świadczeń w złotych	74	8 823	15 338	13 751	31 734
W TYM: (od poz. 57 do poz. 62)					
POMOC PIENIĘŻNA NA USAMODZIELNIENIE					
Liczba osób	75	0	0	0	1
Kwota świadczeń w złotych	76	0	0	0	5 289
POMOC PIENIĘŻNA NA KONTYNUOWANIE NAUKI					
Liczba osób	77	2	4	3	2
Kwota świadczeń w złotych	78	8 823	10 049	13 751	15 867
POMOC PIENIĘŻNA NA ZAGOSPODAROWANIE					
Liczba osób	79	0	1	0	2
Kwota świadczeń w złotych	80	0	5 289	0	10 578
REHABILITACJA ZAWODOWA I SPOŁECZNA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH					
Ogólna kwota dofinansowania (PFRON, środki własne powiatu)	81	1 927 502	2 241 243	3 068 904	3 220 374
POMOC NA LIKWIDACJĘ BARIER ARCHITEKTONICZNYCH, TECHNICZNYCH I W KOMUNIKOWANIU SIĘ					
Liczba osób, które uzyskały dofinansowanie	82	94	73	167	175
Wartość dofinansowania w złotych	83	261 896	330 000	455 302	530 000
TURNUSY REHABILITACYJNE					
Liczba osób, które uzyskały pomoc	84	115	108	25	165
Wartość dofinansowania w złotych	85	196 765	198 958	32 368	350 000
ZAOPATRZENIE W PRZEDMIOTY ORTOPEDYCZNE, ŚRODKI POMOCNICZE I SPRZĘT REHABILITACYJNY					
Liczba osób, które uzyskały pomoc	86	147	237	245	220
Wartość dofinansowania w złotych	87	332 243	495 202	594 012	662 550
PROGRAM "AKTYWNY SAMORZĄD"					

Liczba świadczeń	88	122	170	150	160
Wartość dofinansowania w złotych	89	470 009	659 060	732 942	780 000
DOFINANSOWANIE SPORTU, KULTURY, REKREACJI I TURYSTYKI					
Liczba dofinansowanych imprez	90	9	7	2	4
Liczba niepełnosprawnych uczestników	91	310	249	20	66
Wartość dofinansowania ogółem w złotych	92	43 567	37 872	5200	18 042
DOFINANSOWANIE USŁUG TŁUMACZA JĘZYKA MIGOWEGO LUB TŁUMACZA - PRZEWODNIKA					
Wartość dofinansowania w złotych	93	0	0	0	0

3. Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia

W 2020 r. na terenie powiatu wołomińskiego funkcjonowały instytucje utworzone i prowadzone w ramach realizacji zadań własnych i zleconych:

- A. 2 domy pomocy społecznej;
- B. 5 ośrodków wsparcia;
- C. 1 mieszkanie chronione (6 miejsc);
- D. 5 placówek opiekuńczo-wychowawczych;
 - 1 placówka typu socjalizacyjnego;
 - 4 placówki typu rodzinnego;
- E. 2 jednostki specjalistycznego poradnictwa;
- F. 1 warsztat terapii zajęciowej.

A. Domy Pomocy Społecznej

Na terenie powiatu funkcjonują dwa domy pomocy społecznej prowadzone przez powiat

- Dom Pomocy Społecznej w Zielonce – dla osób starszych (67 miejsc)
- Dom Pomocy Społecznej w Radzyminie – dla osób przewlekle somatycznie chorych oraz od 07.01.2015 r. dla osób z chorobą Alzheimera i innymi schorzeniami neurodegradacyjnymi m. in. Parkinson, demencja (107 miejsc)

Domy posiadają łącznie 174 miejsca, z których w ciągu 2020 r. korzystało 184 osoby.

Łączny roczny koszt prowadzenia i utrzymania domów pomocy społecznej wyniósł w 2020 r. **9 655 129 zł.** (środki samorządu i wpłaty mieszkańców).

B. Ośrodki Wsparcia

Na terenie powiatu funkcjonuje 5 ośrodków wsparcia:

- 4 środowiskowe domy samopomocy:
 - 3 typu B dla osób z niepełnosprawnością intelektualną;

- 1 typu A dla osób doświadczających choroby psychicznej.
- 1 dom samotnej matki.

Środowiskowe Domy Samopomocy:

- Środowiskowy Dom Samopomocy w Tłuszczu dla osób z niepełnosprawnością intelektualną (23 miejsca) – prowadzony przez powiat;
- Środowiskowy Dom Samopomocy w Radzyminie prowadzony przez Caritas Diecezji Warszawsko Praskiej dla osób niepełnosprawnych intelektualnie (25 miejsc);
- Środowiskowy Dom Samopomocy w Wołominie dla osób z zaburzeniami psychicznymi (30 miejsc) – prowadzony przez powiat;
- Środowiskowy Dom Samopomocy w Ząbkach dla osób z niepełnosprawnością intelektualną prowadzony przez Koło Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej TPD (25 miejsc).

ŚDS-y dysponują łącznie 103 miejscami, w ramach których w ciągu 2020 r. uczęszczało na zajęcia 112 osób. Roczny koszt prowadzenia placówek wyniósł **2 349 806 zł.** (środki z budżetu państwa i budżetu gmin oraz środki pozyskane przez organizacje).

Dom Samotnej Matki

Dom Samotnej Matki w Zielonce prowadzony jest przez Caritas Diecezji Warszawsko – Praskiej (15 miejsc).

Z pobytu w domu w 2020 r. skorzystało 23 osoby. Roczny koszt prowadzenia placówki wyniósł **164 223 zł**, z czego dofinansowanie powiatu wołomińskiego wyniosło 160 000,00 zł.

C. Mieszkania Chronione

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie prowadzi mieszkanie rotacyjno – chronione, które funkcjonuje w Wołominie przy Zespole Szkół przy ul. Legionów 85 – usytuowane jest w części po dawnym internacie. W mieszkaniu chronionym (**6 miejsc**) mogą zamieszkać osoby, które osiągnęły pełnoletniość w rodzinie zastępczej oraz osoby pełnoletnie opuszczające placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego i socjalizacyjnego, a także schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze oraz młodzieżowe ośrodki wychowawcze.

W 2020 r. roczny koszt prowadzenia i utrzymania mieszkań chronionych wyniósł **19 989 zł.** (środki powiatu)

D. Placówki opiekuńczo-wychowawcze

Na terenie powiatu funkcjonuje 5 placówek opiekuńczo-wychowawczych:

- Dom Dziecka w Równem (30 miejsc);

- Rodzinny Dom dziecka Nr 1 w Wołominie (6 miejsc);
- Rodzinny Dom Dziecka Nr 2 w Załubicach Nowych (6 miejsc);
- Rodzinny Dom Dziecka Nr 3 w Wołominie (8 miejsc);
- Rodzinny Dom Dziecka Nr 4 w Duczkach (8 miejsc).

W 2020 r. koszt prowadzenia placówek opiekuńczo-wychowawczych wyniósł **3 475 055 zł**, (środki powiatu) w tym:

- Dom Dziecka w Równem **2 035 585 zł**;
- 4 Rodzinne Domy Dziecka **zł 1 439 470 zł**.

E. Jednostki Specjalistycznego Poradnictwa:

- Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej;
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie - Specjalistyczna Poradnia Rodzinna.

Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej – POIK (4 miejsca noclegowe)

W 2020 roku z pomocy POIK skorzystało **425** osób, które odbyły 1190 spotkań ze specjalistami. Z pobytu w hostelu skorzystało 17 osób, w tym 11 dzieci.

Roczny koszt utrzymania placówki wyniósł **419 113 zł**, były to środki finansowe jednostki samorządu terytorialnego (powiatowe).

Specjalistyczna Poradnia Rodzinna

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie prowadzi Specjalistyczną Poradnię Rodziną, której roczny koszt utrzymania w 2020 r. wynosił **537 161 zł**. W 2020 r. skorzystało 640 osób, odbyło się 2330 spotkań ze specjalistami.

F. Warsztat Terapii Zajęciowej

Na terenie powiatu wołomińskiego funkcjonuje (od 1992r.) Warsztat Terapii Zajęciowej dla osób z chorobami psychicznymi, który jest prowadzony od 2011 r. przez Drewnickie Stowarzyszenie Rodzin i Przyjaciół Osób z Zaburzeniami Psychicznymi „Empatia”. W 2020 r. uczestnikami warsztatów były 24 osoby. Koszt utrzymania i prowadzenia placówki wyniósł **546 560 zł** (54 656 zł - środki powiatu, 491 904 zł – środki PFRON).

Powiat Wołomiński zgodnie z podpisaną umową Nr 01/2020/COM zawartą w dniu 30 lipca 2020 r. w ramach programu „Centra opiekuńczo -mieszkalne” podjął działania zmierzające do utworzenia Powiatowego Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego w Kobyłce.

Zgodnie z harmonogramem do końca sierpnia 2022 r. planowane jest otwarcie Centrum.

Misją Centrum będzie świadczenie usług opiekuńczych i integracja osób ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności oraz pomoc w ich usamodzielnieniu

i powrocie do aktywności oraz dbanie o jak najlepszą kondycję społeczną, fizyczną i psychiczną.

Opieką objętych będzie każdorazowo 40 osób – 10 w systemie całodobowym oraz 30 w systemie dziennym.

Tabela 4. ZASOBY INSTYTUCJONALNE POMOCY i WSPARCIA

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2018	Rok 2019		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
OŚRODKI WSPARCIA - OGÓŁEM						
Liczba placówek	1		5	5	5	5
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 2 i 3)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	2	2	2	2	2	2
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	3	3	3	3	3	3
Liczba miejsc w placówkach ogółem	4	117	116	118	128	128
Liczba osób korzystających	5	148	150	135	138	138
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	6	43	43	35	35	35
Liczba decyzji odmownych (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	7	50	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	8	31	35	34	38	39
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	9	2 137 569	2 544 893	2 514 029	2 548 088	2 773 218
W TYM (z wierszy 1-9):						
ŚRODOWISKOWE DOMY SAMOPOMOCY						
Liczba placówek	10	4	4	4	4	4
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 11 i 12)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	11	2	2	2	2	2
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	12	2	2	2	2	2
Liczba miejsc w placówkach ogółem	13	103	103	103	113	113
Liczba osób korzystających	14	115	120	112	115	115
Liczba osób umieszczonych	15	115	120	112	115	115
Liczba osób oczekujących (wg stanu	16	43	41	35	35	35

na 31 grudnia danego roku)						
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	17	28	32	30	32	33
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	18	1 981 617	2 380 371	2 349 806	2 348 088	2 550 918
DZIENNE DOMY POMOCY						
Liczba placówek	19	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 20 i 21)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	20	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	21	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	22	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	23	0	0	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	24	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	25	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	26	0	0	0	0	0
NOCLEGOWNIE, SCHRONISKA I DOMY DLA OSÓB BEZDOMNYCH						
Liczba placówek	27	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 28 i 29)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	28	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	29	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	30	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	31	0	0	0	0	0
Liczba osób skierowanych w wyniku eksmisji	32	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	33	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	34	0	0	0	0	0

OGRZEWALNIE						
Liczba placówek	35	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 36 i 37)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	36	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	37	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	38	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	39	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	40	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez JST	41	0	0	0	0	0
KLUBY SAMOPOMOCY						
Liczba placówek	42	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 43 i 44)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	43	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	44	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	45	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	46	0	0	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	47	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	48	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	49	0	0	0	0	0
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ						
Liczba placówek	50	2	2	2	2	2
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 51 i 52)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	51	2	2	2	2	2
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	52	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	53	174	174	174	174	174
Liczba osób korzystających	54	209	209	184	200	200
Liczba osób umieszczonych	55	38	46	23	55	50

Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	56	0	0	0	0	0
Liczba decyzji odmownych (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	57	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	58	122	122	117	114	113
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	59	7 776 968	8 622 984	9 655 129	10 176 400	10 837 000
MIESZKANIA CHRONIONE OGÓŁEM						
Liczba placówek	60	1	1	1	1	1
z tego: według organu prowadzącego (wiersze 62 i 62)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	61	1	1	1	1	1
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	62	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	63	6	6	6	6	6
Liczba osób korzystających	64	6	5	4	3	5
Liczba osób umieszczonych	65	4	2	2	0	2
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	66	1	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	67	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	68	4 999	12 286	19 989	20 000	20 500
OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ OGÓŁEM						
Liczba placówek	69	1	1	1	1	1
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 70 i 71)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	70	1	1	1	1	1
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	71	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	72	4	4	4	4	4
Liczba osób korzystających	73	9	15	17	17	17
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	74	6	6	7	7	7

Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	75	377 433	396 159	419 113	440	462 000
JEDNOSTKI SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA						
Liczba placówek	76	2	2	2	2	2
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 77 i 78)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	77	2	2	2	2	2
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	78	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	79	1010	1130	1065	1150	1230
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	80	12	12	14	16	17
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	81	796 756	853 853	890 293	977 161	1 012 590
PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO						
Liczba placówek	82	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 83 i 84)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	83	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	84	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	85	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	86	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	87	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	88	0	0	0	0	0
PLACÓWKI OPIEKUNICZO-WYCHOWAWCZE OGÓŁEM						
Liczba placówek	89	5	5	5	5	5
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 90 i 91)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	90	5	5	5	6	6
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	91	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	92	58	58	58	56	56
Liczba osób korzystających	93	63	70	68	56	56

Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	94	34	31	32	28	28
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	95	3 127 641	3 250 788	3 475 055	3 598 656	3 828 970
W tym: PLACÓWKI TYPU RODZINNEGO						
Liczba placówek	96	4	4	4	4	4
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 97 i 98)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	97	4	4	4	4	4
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	98	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	99	28	28	28	28	28
Liczba osób korzystających	100	29	28	29	28	28
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	101	7	7	7	7	7
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	102	1 362 017	1 430 035	1 494 150	1 439 470	1 475 457
CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ						
Liczba placówek	103	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 104 i 105)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	104	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	105	0	0	0	0	0
Liczba uczestników zajęć	106	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	107	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	108	0	0	0	0	0
KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ						
Liczba placówek	109	X	X	X	X	X
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 110 i 111)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	110	X	X	X	X	X
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	111	X	X	X	X	X
Liczba uczestników zajęć	112	X	X	X	X	X

Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	113	X	X	X	X	X
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	114	X	X	X	X	X
WARSZTAT TERAPII ZAJĘCIOWEJ						
Liczba placówek	115	1	1	1	1	1
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 116 i 117)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	116	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	117	1	1	1	1	1
Liczba uczestników zajęć	118	24	24	24	24	24
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	119	3	5	5	7	7
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	120	429 143	481 254	546 560	546 560	546 560
ZAKŁAD AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ						
Liczba placówek	121	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 122 i 123)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	122	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	123	0	0	0	0	0
Liczba uczestników zajęć	124	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	125	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	126	0	0	0	0	0

4. Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej

W roku 2020 r. w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie zatrudnionych było 41 osób (35,60 etatu) w ramach następujących stanowisk:

kierownicze stanowiska urzędnicze:

- dyrektor jednostki - 1/1 etat /(wyższe)
- zastępca dyrektora - 1 /1 etat/(wyższe)

stanowiska urzędnicze:

- referent – 1/1 etaty/ (wyższe)
- starszy referent 2/2 etaty(wyższe)
- samodzielny referent - 1/1 etat (wyższe)
- inspektor - 3/3 etaty/ (3 osoby wyższe)
- starszy inspektor - 1/1 etat/ (wyższe)
- starszy specjalista – 2/2 etaty/ (wyższe)

stanowiska pracownicze:

- pracownik socjalny – 2/2 etaty / (wyższe)
- recepcjonista – 2/1,625 etatu (1 osoba wyższe, 1 średnie)
- specjalista pracy socjalnej – 2/1,3 etatu/ (wyższe)
- starszy specjalista pracy z rodziną – 1 /1 etat/ (wyższe)
- starszy specjalista pracy socjalnej 3/2,80 etatu (wyższe)
- główny specjalista - 3 /3 etaty / (wyższe)
- psycholog- 7/3,875 etatu / (wyższe)
- młodszy koordynator rodzinnej pieczy zastępczej - 1 /1 etat/(wyższe)
- koordynator rodzinnej pieczy zastępczej 4/4 etaty (wyższe)
- starszy koordynator rodzinnej pieczy zastępczej 3/3 etaty (wyższe)

stanowiska obsługi:

- osoba sprzątająca - 1 /1 etat/ (zawodowe)

Ponadto Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie według stanu na 31.12.2020 r. zatrudniało 22 osoby na podstawie umowy zlecenia:

- 6 osób do prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
- 6 osób jako rodziny zastępcze zawodowe;
- 10 osób jako osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich.

**Tabela 5. KADRA JEDNOSTKI ORGANIZACYJNEJ POMOCY SPOŁECZNEJ
(w osobach, stan na 31 grudnia)**

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2018	Rok 2019		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
OGÓŁEM PRACOWNICY JEDNOSTKI						
Liczba ogółem pracowników jednostki pomocy społecznej	1	37	39	41	43	43
KADRA KIEROWNICZA						
Ogółem kadra kierownicza (dyrektor jednostki i jego zastępcy)	2	2	2	2	2	2
W tym: (od poz. 3 do poz. 4)						

Wykształcenie wyższe	3	2	2	2	2	2
Specjalizacja z organizacji pomocy społecznej	4	2	2	2	2	2
PRACOWNICY SOCJALNI						
Ogółem	5	10	10	10	10	10
W tym: pracownicy socjalni ogółem zatrudnieni z EFS	6	0	0	0	0	0
W tym: (od poz. 7 do poz. 11)						
Wykształcenie wyższe	7	10	10	10	10	10
Wykształcenie średnie	8	0	0	0	0	0
Specjalizacja 1-ego stopnia w zawodzie	9	0	0	0	0	0
Specjalizacja 2-ego stopnia w zawodzie	10	0	0	0	0	0
Specjalizacja z organizacji pomocy społecznej	11	2	2	2	2	2
POZOSTALI PRACOWNICY:						
Ogółem	12	26	27	29	31	31
W tym: (od poz. 13 do poz. 15)						
Wykształcenie wyższe	13	23	25	28	30	30
Wykształcenie średnie	14	2	1	0	0	0
Inne	15	1	1	1	1	1

Tabela 6. ZATRUDNIENIE POMOCNICZE W JEDNOSTCE ORGANIZACYJNEJ POMOCY SPOŁECZNEJ
(w osobach, w ciągu danego roku)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2018	Rok 2019		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Wolontariusze	1	0	0	0	0	0
Zatrudnienie subsydiowane (roboty publiczne, prace interwencyjne i inne)	2	1	1	1	1	1
Staże	3	2	1	2	2	2

5. Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego.

Ogółem środki w budżecie jednostki samorządu terytorialnego w 2020 r. z zakresu polityki społecznej wyniosły **30 928 534 zł, z tego:**

Dział 852 Pomoc Społeczna

- **9 577 523 zł** – domy pomocy społecznej;
- **2 514 029 zł** – ośrodki wsparcia;
- **2 105 853 zł** – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie;

- **910 292 zł** – specjalistyczne poradnictwo, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej;
- **12 632 zł** – pomoc dla cudzoziemców;
- **201 395 zł** – pozostała działalność;

Dział 853 Pozostała działalność w zakresie polityki społecznej

- **54 656 zł** - rehabilitacja zawodowa i społeczna (dofinansowanie do Warsztatu Terapii Zajęciowej);
- **581 129 zł** - zespoły orzekania o niepełnosprawności;
- **3 068 904 zł** -Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych;
- **78 264 zł** – pozostała działalność

Dział 855 Rodzina

- **794 105 zł** – wspieranie rodziny
- **3 809 771 zł** - działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych;
- **7 219 981 zł** – rodziny zastępcze;

Tabela 7. ŚRODKI FINANSOWE NA WYDATKI W POMOCY SPOŁECZNEJ I INNYCH OBSZARACH POLITYKI SPOŁECZNEJ W BUDŻECIE JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
(zadania własne i zadania zlecone)

W złotych

W Złoty

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2018	Rok 2019		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
OGÓŁEM						
OGÓŁEM (działy)	1	25 540 327	27 384 150	30 928 534	32 023 784	33 444 157
W tym: w budżecie OPS/PCPR	2	9 494 322	9 679 782	11 085 514	11 485 794	11 767 939
851 - OCHRONA ZDROWIA						
85153 - Przeciwdziałanie narkomanii	3	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	4	0	0	0	0	0
85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi	5	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	6	0	0	0	0	0
852 - POMOC SPOŁECZNA						
85202 - Domy pomocy społecznej	7	7 985 048	8 704 691	9 577 523	10 176 400	10 837 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	8	0	0	0	0	0
85203 - Ośrodki Wsparcia	9	2 137 569	2 544 893	2 514 029	2 548 088	2 773 218
w tym: w budżecie OPS / PCPR	10	0	0	0	0	0
85205 - Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	11	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	12	0	0	0	0	0

85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach centrum integracji społecznej	13	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	14	0	0	0	0	0
85214 – Zasilki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe (od 2017 r.)	15	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	16	0	0	0	0	0
85215 - Dodatki mieszkaniowe	17	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	18	0	0	0	0	0
85216 - Zasilki stałe	19	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	20	0	0	0	0	0
85218 - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	21	1 826 890	1 989 061	2 105 853	2 138 330	2 191 789
w tym: w budżecie OPS/PCPR	22	1 826 890	1 989 061	2 105 853	2 138 330	2 191 789
85219 - Ośrodek Pomocy Społecznej	23	X	X	X	X	X
w tym: w budżecie OPS/PCPR	24	X	X	X	X	X
85220 - Specjalistyczne poradnictwo, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	25	801 755	866 139	910 292	997 161	1 033 090
w tym: w budżecie OPS / PCPR	26	424 322	469 980	491 179	557 161	571 090
85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	27	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	28	0	0	0	0	0
85230 – Pomoc w zakresie dożywiania	29	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	30	0	0	0	0	0
85231 - Pomoc dla cudzoziemców	31	147 536	56 663	12 632	44 178	45 282
w tym: w budżecie OPS / PCPR	32	147 536	56 663	12 632	44 178	45 282
W tym (z wiersza 37): Wydatki na pomoc dla cudzoziemców w celu integracji ze środowiskiem (cudzoziemcy, którzy uzyskali status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą)	33	147 536	56 663	12 632	44 178	45 282
w tym: w budżecie OPS / PCPR	34	147 536	56 663	12 632	44 178	45 282
85232 - Centra Integracji Społecznej	35	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	36	0	0	0	0	0

85278 - Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	37	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	38	0	0	0	0	0
85295 - Pozostała działalność	39	373 611	10 370	201 395	186 492	191 154
w tym: w budżecie OPS / PCPR	40	373 611	10 370	201 395	186 492	191 154
853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ						
85311 - Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	41	44 034	47 168	54 656	54 656	54 656
w tym: w budżecie OPS / PCPR	42	0	0	0	0	0
85321 - Zespoły orzekania o niepełnosprawności	43	446 778	504 338	581 129	590 000	600 000
w tym: w budżecie dyspozycji OPS / PCPR	44	0	0	0	0	0
85324 - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	45	1 927 502	2 241 243	3 068 904	3 220 374	3 220 374
w tym: w budżecie OPS / PCPR	46	0	0	0	0	0
85395 - Pozostała działalność w zakresie polityki społecznej	47	0	18 874	78 264	109 816	100 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	48	0	3 786	15 653	20 000	20 000
854 - Edukacyjna opieka wychowawcza						
85415 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym (od roku 2017)	49	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	50	0	0	0	0	0
85416 – Pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym	51	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS/PCPR	52	0	0	0	0	0
855 – Rodzina						
85501 – Świadczenie wychowawcze	53	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS/PCPR	54	0	0	0	0	0
85502 – Świadczenie rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	55	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS/PCPR	56		0	0	0	0
85504 – Wspieranie rodziny	57	61 070	68 110	794 105	78 000	79 950
w tym: w budżecie OPS/PCPR	58	61 070	68 110	794 105	78 000	79 950
85505 – Tworzenie i funkcjonowanie żłobków	59	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS/PCPR	60	0	0	0	0	0
85506 – Tworzenie i funkcjonowanie klubów dziecięcych	61	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS/PCPR	62		0	0	0	0
85507 – Dzienni opiekunowie	63	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS/PCPR	64	0	0	0	0	0
85508 – Rodziny zastępcze	65	6 283 362	6 690 894	7 219 981	7 645 500	7 836 638
w tym: w budżecie OPS/PCPR	66	6 283 362	6 690 894	7 219 981	7 645 500	7 836 638

85510 – Działalność placówek opiekuńczo – wychowawczych	67	3 505 172	3 641 706	3 809 771	4 234 789	4 481 006
w tym: w budżecie OPS/PCPR	68	377 531	390 918	334 716	636 133	652 036

6. Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej

Rada Powiatu Wołomińskiego uchwałą nr XI-112/2019 z dnia 29.08.2019 r. wyraziła zgodę na przystąpienie powiatu wołomińskiego do realizacji projektu współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Osi Projektowej IX „Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem, Działanie 9.1 Aktywizacja społeczno-zawodowa osób wykluczonych i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020.

Projekt „O! Tworzymy Twoją Przyszłość” jest realizowany przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie w okresie od 01.07.2019 r. do 31.07.2021 r., a jego ogólna wartość wynosi 839.986,37 zł – dofinansowanie z UE 671 986,37 zł (w tym wkład własny w wysokości 20% wartości całego projektu, tj. kwotę 168.000,00 zł). Stosowna umowa o dofinansowanie projektu została podpisana w dniu 06.12.2019 r. (Umowa nr RPMA.09.01.00-14c107/19-00). Głównym celem projektu jest aktywizacja społeczna, życiowa i zawodowa 60 os. zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, zamieszkałych na terenie powiatu wołomińskiego. Projekt jest realizowany w partnerstwie z Gminą Wołomin oraz Gminą Marki.

Uczestnikami projektu są osoby z niepełnosprawnością - 20 os. (10K, 10M) w wieku aktywności zawodowej, młodzież przebywająca w pieczy zastępczej – 38 os.(24K, 14M), a także 2 osoby z rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej – podopieczni ośrodków pomocy społecznej. Działania projektu skierowane są do osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, pochodzących z terenu powiatu wołomińskiego, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej realizowanej przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie oraz Ośrodki Pomocy Społecznej w Markach i Wołominie.

Program Opieka Wytchnieniowa

Opieka wytchnieniowa realizowana jest w ramach Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych, zgodnie z przyjętym przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej programem „Opieka Wytchnieniowa” – edycja 2020.

Program polega na świadczeniu usługi opieki wytchnieniowej w formie wsparcia specjalistycznego (psychologicznego oraz terapeutycznego) oraz wsparcia w zakresie nauki pielęgnacji/rehabilitacji/ diety.

Uczestnikami programu byli członkowie rodzin lub opiekunowie sprawujący bezpośrednią opiekę nad dziećmi niepełnosprawnymi z orzeczeniem o niepełnosprawności, a także osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności.

W 2020 roku (w okresie od sierpnia do grudnia) skorzystało 20 osób, w tym 10 opiekunów osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz 10 opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczoną niepełnosprawnością. Udzielono w sumie 678 godzin w/w wsparcia.

Na realizację programu powiat wołomiński otrzymał środki finansowe z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w wysokości 64 640,00 zł (wykorzystano 62 611,56 zł) oraz 16 000,00 zł (wykorzystano 15 652,89 zł) wyniósł wkład własny powiatu wołomińskiego. Ponadto dodatkowo otrzymano środki finansowe na obsługę programu w kwocie 640,00 zł (wykorzystano 638,85 zł).

Realizacja projektu „Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID-19”.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie zgodnie z Uchwałą Nr VI-232/2020 Zarządu Powiatu Wołomińskiego z dnia 30 lipca w sprawie udzielenie pełnomocnictwa do realizacji projektu „Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID-19” realizowało w okresie od 30 lipca 2020 r. do dnia 30 listopada 2020 r. projekt „Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID-19”, na podstawie z Umowy Nr WPS-IV.946.5.38.2020 zwartej pomiędzy Starostą Wołomińskim, a Wojewodą Mazowieckim z dnia 20 lipca 2020 r.

W ramach projektu wsparciem zostało objętych 219 podmiotów pieczy zastępczych tj. rodzin zastępczych oraz placówek opiekuńczo-wychowawczych.

W ramach projektu otrzymano środki finansowe w kwocie 726 285,00. , z czego wykorzystano 725 955,10 zł. Pozostałe środki w kwocie 329,90 zostały zwrócone.

Ze środków przeznaczonych na realizację projektu zostały zakupione:

- Środki ochrony indywidualnej (rękawiczki, maseczki jednorazowe, płyny do dezynfekcji);
- 156 laptopów z oprogramowaniem Office 2019;
- 41 urządzeń wielofunkcyjnych;
- 6 tablic interaktywnych;
- 8 projektorów;
- 11 telewizorów;

- 4 oprogramowania dla dzieci z niepełnosprawnościami.

Tabela 8. AKTYWNOŚĆ PROJEKTOWO-KONKURSOWA JEDNOSTKI ORGANIZACYJNEJ POMOCY SPOŁECZNEJ
(w całym okresie sprawozdawczym)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
	Rok 2018	Rok 2019		
PROJEKTY WSPÓŁFINANSOWANE z EFS				
Liczba projektów	1	1	1	1
Ogółem liczba osób objętych projektami	2	55	60	60
Łączna kwota środków EFS	3	321 383	10 370	201 395
W tym:				
Projekt „Nowe Horyzonty”	4	55	0	0
Projekt „O! Tworzymy Twoją Przyszłość”		0	60	60
UDZIAŁ W KONKURSACH OGŁASZANYCH PRZEZ MPiPS				
Liczba konkursów	5	1	2	1
Ogółem liczba osób objętych projektami	6	142	156	20
W tym:				
Program asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej	8	142	139	0
Opieka wytchnieniowa	9	0	17	20
UDZIAŁ W PROGRAMACH OSŁONOWYCH (nie wymienionych wyżej)				
Liczba programów	10	0	0	0
Ogółem liczba osób objętych projektami	11	0	0	0

7. Współpraca z organizacjami pozarządowymi – zadania zlecone w obszarze pomocy i wsparcia.

W 2020 r. powiat wołomiński przeznaczył **605 000,00 zł** na zadania zlecone dla organizacji pozarządowych w obszarze pomocy społecznej w ramach „Programu współpracy z organizacjami pozarządowymi”.

Ponadto na terenie powiatu znajdują się dwie placówki prowadzone przez organizacje pozarządowe w ramach zadań zleconych przez administrację rządową:

- Środowiskowy Dom Samopomocy w Radzyminie prowadzony przez Caritas Diecezji Warszawsko Praskiej;
- Środowiskowy Dom Samopomocy w Ząbkach prowadzony przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci- Koło Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej;

W 2020 r. środki przekazane na funkcjonowanie ŚDS przekazane organizacjom pozarządowym wynosiły **1 184 650,00 zł** i pochodziły z budżetu wojewody.

Innym zadaniem zleconym przez powiat wołomiński jest prowadzenie przez Caritas Diecezji Warszawsko – Praskiej Domu Samotnej Matki w Zielonce, powiat przeznaczył na to zadanie kwotę **160 000,00 zł**.

Tabela 9. WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI - ZADANIA ZLECONE W OBSZARZE POMOCY I WSPARCIA
(w całym okresie sprawozdawczym)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2018	Rok 2019		
Liczba organizacji pozarządowych z którymi współpracuje OPS/PCPR	1	10	10	10	10
ZLECENIA W TRYBIE DZIAŁALNOŚCI POŻYTKU PUBLICZNEGO					
Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania	2	11	7	8	10
Liczba zleceń / umów	3	13	10	10	11
Wartość przekazanych dotacji dla organizacji pozarządowych w złotych	4	519 690	580 000	605 000	575 790
ZLECENIA W TRYBIE ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH					
Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania	5	0	0	0	0
Wartość przekazanych dotacji dla organizacji pozarządowych w złotych	6	0	0	0	0
WYBRANE USŁUGI POMOCY SPOŁECZNEJ					
Usługi opiekuńcze					
Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania	7	0	0	0	0
Wartość przekazanych dotacji dla organizacji pozarządowych w złotych	8	0	0	0	0
Specjalistyczne usługi opiekuńcze					
Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania	9	0	0	0	0
Wartość przekazanych dotacji dla organizacji pozarządowych w złotych	10	0	0	0	0
Prowadzenie placówki pomocy społecznej					
Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania	11	3	3	3	3
Wartość przekazanych dotacji dla organizacji pozarządowych w złotych	12	1 081 650	1288 800	1 344 650	1 321 050

8. Wskaźniki oceny zasobów pomocy społecznej

8.1. KADRA PRACOWNIKÓW SOCJALNYCH

Tabela 10. Wskaźnik wykształcenia pracowników socjalnych - powiat

rok		2016	2017	2018	2019	2020	2021 potrzeby	2022 potrzeby
liczba pracowników socjalnych posiadających wyższe wykształcenie	1	10	10	10	10	10	10	10
liczba wszystkich pracowników socjalnych	2	10	10	10	10	10	10	10
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	100	100	100	100	100	100	100
Dynamika (%)	4	X	100	100	100	100	100	100

Tabela 11. Wskaźnik profesjonalizacji kadry - powiat

rok		2016	2017	2018	2019	2020	2021 potrzeby	2022 potrzeby
liczba osób pełniących funkcje kierownicze i pracowników socjalnych posiadających specjalizację z organizacji pomocy społecznej	1	4	4	4	4	4	4	4
liczba pozostałych osób zatrudnionych posiadających specjalizację z organizacji pomocy społecznej *	2	1	1	1	1	1	1	1
liczba wszystkich zatrudnionych osób	3	40	38	38	39	41	43	43
Wartość wskaźnika w1+w2 / w3 x 100% (%)	4	12,50	13,16	13,16	12,82	12,20	11,63	11,63
Dynamika (%)	5	X	105,28	100	97,42	95,16	95,33	100

* nie ujęci w wierszu 1

Tabela 12. Wskaźnik specjalizacji pracowników socjalnych I - powiat

rok		2016	2017	2018	2019	2020	2021 potrzeby	2022 potrzeby
liczba pracowników socjalnych posiadających specjalizację I st. w zawodzie	1	0	0	0	0	0	0	0
liczba wszystkich pracowników socjalnych	2	10	10	10	10	10	10	10
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	0	0	0	0	0	0	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0	0	0

Tabela 13. Wskaźnik specjalizacji pracowników socjalnych II - powiat

rok		2016	2017	2018	2019	2020	2021 potrzeby	2022 potrzeby
liczba pracowników socjalnych posiadających specjalizację II st. w zawodzie	1	0	0	0	0	0	0	0
liczba wszystkich pracowników socjalnych	2	10	10	10	10	10	10	10
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	0	0	0	0	0	0	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0	0	0

Tabela 14. Wskaźnik wolontariatu - powiat

rok		2016	2017	2018	2019	2020	2021 potrzeby	2022 potrzeby
liczba wolontariuszy	1	0	0	0	0	0	0	0
liczba wszystkich pracowników	2	44	42	38	39	41	43	43
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	0	0	0	0	0	0	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0	0	0

8.2 KOSZTY

Tabela 15. Wskaźnik wydatków na utrzymanie jednostki - powiat

rok		2016	2017	2018	2019	2020	2021 prognoza	2022 prognoza
Całkowity roczny koszt prowadzenia i utrzymania jednostki w zł	1	1 935 974	2 007 585	1 826 890	1 989 061	2 105 853	2 138 330	2 191 789
Wydatki na realizację zadań pomocy i integracji społecznej ogółem w zł bez względu na źródło finansowania OGÓŁEM z tablicy 7	2	8 512 051	9 343 088	9 494 322	9 679 782	11 085 514	11 485 794	11 767 939
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	22,74	21,49	19,24	20,55	19,00	18,61	18,63
Dynamika (%)	4	X	94,50	89,53	106,81	92,46	97,95	100,11

8.3. OSOBY I RODZINY KORZYSTAJĄCE Z POMOCY I WSPRACIA

Tabela 16. Wskaźnik pomocy pieniężnej - powiat

rok		2016	2017	2018	2019	2020	2021 proгноza
liczba osób, którym przyznano świadczenie pieniężne	1	21	21	25	20	7	10
liczba osób, którym przyznano świadczenie OGÓŁEM	2	25	22	25	20	7	10
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	92	95,45	100	100	100	100
Dynamika (%)	4	X	103,75	104,77	100	100	100

Tabela 17. Wskaźnik pomocy niepieniężnej - powiat

rok		2016	2017	2018	2019	2020	2021 proгноza
liczba osób, którym przyznano świadczenie niepieniężne	1	2	1	0	0	0	0
liczba osób, którym przyznano świadczenie OGÓŁEM	2	25	22	25	20	7	10
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	8	4,55	0	0	0	0
Dynamika (%)	4	X	56,87	0	0	0	0

8.4. POWODY PRZYZNANIA POMOCY

Tabela 18. Struktura rodzin, którym przyznano pomoc według powodów przyznania pomocy - powiat

rok		2016	2017	2018	2019	2020	2021 proгноza
Ubóstwo (%)	1	X	X	X	X	X	X
Bezrobocie (%)	2	X	X	X	X	X	X
Niepelnosprawność (%)	3	0	0	0	0	0	0
Długotrwała lub ciężka choroba (%)	4	0	0	0	0	0	0
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gosp. domowego (%)	5	0	0	0	0	0	0
Alkoholizm (%)	6	X	X	X	X	X	X
Narkomania (%)	7	X	X	X	X	X	X
Potrzeba ochrony macierzyństwa (%)	8	X	X	X	X	X	X
Przemoc w rodzinie (%)	9	0	0	0	0	0	0

8.5. POMOC W FORMIE ŚWIADCZEŃ

Tabela 19. Wskaźnik pomocy w celu integracji cudzoziemców - powiat i miasto na prawach powiatu

rok		2016	2017	2018	2019	2020	2021 potrzeby / prognoza
liczba cudzoziemców / rodzin, które zawarły indywidualny program integracji	1	9	5	8	6	2	4
KOSZTY w zł	2	99 686	87 168	147 536	56 663	12 632	44 178
Wartość wskaźnika Wartość pomocy na 1 rodzinę w zł w2 / w1	3	11 076	17 434	18 442	9 444	6 316	11 045
Dynamika (%)	4	X	157,40	105,78	195,27	66,89	174,87

8.6. POMOC W FORMIE USŁUG

Tabela 20. Wskaźnik kontraktu socjalnego - powiat

rok		2016	2017	2018	2019	2020	2021 prognoza
liczba osób objętych kontraktem socjalnym	1	0	0	0	0	0	0
liczba osób, którym przyznano świadczenie	2	25	22	25	20	7	10
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	0	0	0	0	0	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0	0

8.7. POMOC INSTYTUCJONALNA

Tabela 21. Wskaźnik zaspokojenia miejsc w domach pomocy społecznej - powiat

rok		2017	2018	2019	2020	2021 prognoza
liczba osób umieszczonych w domu pomocy społecznej	1	37	38	46	23	30
liczba osób oczekujących na umieszczenie w domu pomocy społecznej	2	5	0	0	0	0
Wartość wskaźnika (w1x100)/(w1+w2)	3	88	100	100	100	100
Dynamika (%)	4	X	114	100	100	100

Tabela. 22. Wskaźnik zaspokojenia miejsc w środowiskowych domach samopomocy - powiat

rok		2017	2018	2019	2020	2021 prognoza
liczba osób umieszczonych w środowiskowych domach samopomocy	1	113	115	120	112	115
liczba osób oczekujących na umieszczenie w środowiskowym domu samopomocy o zasięgu ponadgminnym	2	21	43	41	35	35
Wartość wskaźnika (w1x100)/(w1+w2)	3	84	73	75	76,19	76,67
Dynamika (%)	4	X	87	103	101,59	100,63

Tabela 23. Wskaźnik zaspokojenia miejsc w mieszkaniach chronionych - powiat

rok		2017	2018	2019	2020	2021 prognoza
liczba osób umieszczonych w mieszkaniu chronionym	1	4	4	2	2	0
liczba osób oczekujących na umieszczenie w mieszkaniu chronionym	2	3	1	0	0	0
Wartość wskaźnika (w1x100)/(w1+w2)	3	57	80	100	100	0
Dynamika (%)	4	X	140	125	100	0

8.8. BUDŻET POLITYKI SPOŁECZNEJ

Tabela 24. Struktura wydatków na zadania realizowane w ramach polityki społecznej (działy) - powiat

Wyszczególnienie	2018		2019		2020		2021 Potrzeby		2022 Potrzeby	
	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*
Ogółem wydatki	25 540 327	100	27 384 150	100	30 928 534	100	32 023 784	100	33 444 157	100
851 - OCHRONA ZDROWIA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
852 - POMOC SPOŁECZNA	13 272 409	51,97	14 171 817	51,75	15 321 724	49,54	16 090 649	50,25	17 071 533	51,04
853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ	2 418 314	9,47	2 811 623	10,27	3 782 953	12,23	3 974 846	12,41	3 975 030	11,89
854 - EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
855 - RODZINA	9 849 604	38,56	10 400 710	37,98	11 823 857	38,23	11 958 289	37,34	12 397 594	37,07

* procentowy udział w wydatkach ogółem

Tabela 25. Struktura wydatków na zadania realizowane w ramach polityki społecznej (rozdziały) - powiat

Wyszczególnienie		2018		2019		2020		2021 Potrzeby		2022 Potrzeby	
		Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*
Ogółem wydatki	1	25 540 327	100	27 384 150	100	30 928 534		32 023 784		33 444 157	
85153 - Przeciwdziałanie narkomanii	2	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi	3	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85202 - Domy pomocy społecznej	4	7 985 048	31,27	8 704 691	31,79	9 577 523	30,97	10 176 400	31,79	10 837 000	32,40
85203 - Ośrodki Wsparcia	5	2 137 569	8,37	2 544 893	9,29	2 514 029	8,13	2 548 088	7,96	2 773 218	8,29
85205 - Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	6	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00

85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach centrum integracji społecznej	7	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85214 - Zasilki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (od roku 2017)	8	0,00	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85215 - Dodatki mieszkaniowe	9	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85216 - Zasilki stałe	10	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85218 - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	11	1 826 890	7,15	1 989 061	7,26	2 105 853	6,81	2 138 330	6,68	2 191 789	6,56
85220 - Specjalistyczne poradnictwo, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	12	801 755	3,14	866 139	3,16	910 292	2,94	997 161	3,11	1 033 090	3,09
85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	13	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85230 - Pomoc w zakresie dożywiania	14	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85231 - Pomoc dla cudzoziemców	15	147 536	0,58	56 663	0,21	12 632	0,04	44 178	0,14	45 282	0,14
85232 - Centra Integracji Społecznej	16	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85278 - Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	17	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85295 - Pozostała działalność W tym: - klub integracji społecznej, - warsztat terapii zajęciowej, - prace społecznie użyteczne	18	373 611	1,46	10 370	0,04	201 395	0,65	186 492	0,58	191 154	0,57
85311 - Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	19	44 343	0,17	47 168	0,17	54 656	0,18	54 656	0,17	54 656	0,16
85321 - Zespoły orzekania o niepełnosprawności	20	446 778	1,75	504 338	1,84	581 129	1,88	590 000	1,84	600 000	1,79
85324 - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	21	1 927 502	7,55	2 241 243	8,19	3 068 904	9,92	3 220 374	10,06	3 220 374	9,63
85395 - Pozostała działalność w zakresie polityki społecznej	22	0	0,00	18 874	0,07	78 264	0,25	109 816	0,34	100000	0,30

85415 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym (od roku 2017)	23	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85416 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym	24	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85501 - Świadczenie wychowawcze	25	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85502 - Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	26	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85504 - Wspieranie rodziny	27	61 070	0,24	68 110	0,25	794 105	2,57	78 000	0,24	79 950	0,24
85505 - Tworzenie i funkcjonowanie żłobków	28	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85506 - Tworzenie i funkcjonowanie klubów dziecięcych	29	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85507 - Dzienni opiekunowie	30	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85508 - Rodziny zastępcze	31	6 283 362	24,60	6 690 894	24,43	7 219 981	23,34	7 645 500	23,87	7 836 638	23,43
85510 - Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych	32	3 505 172	13,72	3 641 706	13,30	3 809 771	12,32	4 234 789	13,22	4 481 006	13,40

* procentowy udział w wydatkach ogółem

Tabela 26. Struktura wydatków na zadania w ramach polityki społecznej (działy) – w budżecie OPS/PCPR - powiat

Wyszczególnienie	2018		2019		2020		2021 Potrzeby		2022 Potrzeby	
	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*
Ogółem wydatki	9 494 322	100	9 679 782	100	11 085 514	100	11 485 794	100	11 767 939	100
851 - OCHRONA ZDROWIA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
852 - POMOC SPOŁECZNA	2 772 359	29,20	2 526 074	26,10	2 721 059	24,55	2 926 161	25,48	2 999 315	25,49
853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ	0	0	3 786	0,04	15 656	0,14	20 000	1,74	20 000	1,70
854 - EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
855 - RODZINA	6 721 963	79,80	7 149 922	73,86	8 348 802	75,31	8 359 633	72,78	8 568 624	72,81

Tabela 27. Struktura wydatków na zadania realizowane w ramach polityki społecznej - w budżecie OPS/PCPR (rozdziały) - powiat

Wyszczególnienie		2018		2019		2020		2021 Potrzeby		2022 Potrzeby	
		Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*
Ogółem wydatki	1	9 494 322	100	9 679 782	100	11 085 514	100	11 485 794	100	11 767 939	100
85153 - Przeciwdziałanie narkomanii	2	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi	3	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85202 - Domy pomocy społecznej	4	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85203 - Ośrodki Wsparcia	5	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85205 - Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	6	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach centrum integracji społecznej	7	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85214 - Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (od roku 2017)	8	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85215 - Dodatki mieszkaniowe	9	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85216 - Zasiłki stałe	10	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85218 - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	11	1 826 890	19,24	1 989 061	20,55	2 105 853	18,19	2 138 330	18,62	2 191 789	18,63
85220 - Specjalistyczne poradnictwo, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	12	424 322	4,47	469 980	4,85	491 179	4,43	557 161	4,85	571 090	4,85
85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	13	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85230 - Pomoc w zakresie dożywiania	14	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85231 - Pomoc dla cudzoziemców	15	147 536	1,55	56 633	0,59	12 632	0,11	44 178	0,39	45 282	0,39
85232 - Centra Integracji Społecznej	16	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85278 - Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	17	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00

85295 - Pozostała działalność W tym: - klub integracji społecznej, - warsztat terapii zajęciowej, - prace społecznie użyteczne	18	373 611	3,94	10 370	0,11	201 395	1,82	186 492	1,62	191 154	1,62
85311 - Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	19	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85321 - Zespoły orzekania o niepełnosprawności	20	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85324 - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	21	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85395 - Pozostała działalność w zakresie polityki społecznej	22	0	0,00	3 786	0,04	15 653	0,14	20 000	1,74	20 000	1,70
85415 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym (od roku 2017)	23	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85416 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym	24	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85501 - Świadczenie wychowawcze	25	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85502 - Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	26	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85504 - Wspieranie rodziny	27	61 070	0,64	68 110	0,70	794 105	7,16	78 000	0,68	79 950	0,68
85505 - Tworzenie i funkcjonowanie żłobków	28	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85506 - Tworzenie i funkcjonowanie klubów dziecięcych	29	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85507 - Dzienni opiekunowie	30	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85508 - Rodziny zastępcze	31	6 283 362	66,18	6 690 894	69,12	7 219 9814	65,13	7 645 500	66,56	7 836 638	66,59
85510 - Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych	32	377 531	3,98	390 918	4,04	334 716	3,02	636 133	5,54	652 036	5,54

* procentowy udział w wydatkach ogółem

III. Wnioski końcowe

Ocena zasobów pomocy społecznej odzwierciedla w głównej mierze działania realizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie oraz jednostek współpracujących w realizacji zadań należących do kompetencji powiatu z zakresu polityki społecznej. Dokonana ocena dowodzi, że działalność PCPR przynosi zamierzone efekty.

Dane liczbowe ukazują, że zarówno skala potrzeb społecznych jak i skala możliwości ich zaspokajania utrzymuje się w zasadzie na niezmiennym poziomie z lekką tendencją zwyżkową w ostatnim roku.

Ocena Zasobów Pomocy Społecznej, przedstawiona w prezentowanym kształcie odzwierciedla w sposób analityczny stan obecny oraz pokazuje wyniki realizacji poszczególnych działań.

Na stopień rozwiązywania istniejących potrzeb i problemów społecznych mają istotny wpływ zamierzenia i działania realizowane przez inne podmioty polityki społecznej, usytuowane zarówno na szczeblu lokalnym jak i ponadlokalnym.

Wielkość zasobów pomocy społecznej oraz stopień realizacji jej zadań, biorąc pod uwagę ekonomię sił i środków należy uznać za dobry. Powiat wołomiński jest dobrze wyposażony w instytucje pomocy społecznej tj. domy pomocy społecznej, domy dziecka w tym rodzinne, rodziny zastępcze w różnych formach, środowiskowe domy samopomocy, ośrodek interwencji kryzysowej, warsztat terapii zajęciowej, specjalistyczne poradnictwo rodzinne. Kadra pomocy społecznej posiada odpowiednie wykształcenie i doświadczenie, a także podnosi swoje kwalifikacje zawodowe i doskonali umiejętności.

Złożoność i różnorodność potrzeb społecznych ukazanych w zebranych materiale dotyczy między innymi kwestii problemów związanych z niepełnosprawnością oraz dużą liczbą dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej w wyniku bezradności rodziców w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. W domach pomocy społecznej i środowiskowych domach samopomocy prowadzone są w sposób ciągły działania dotyczące doprowadzenia placówek do obowiązujących standardów.

W związku ze zmianami ustawowymi związanymi ze zmniejszeniem liczby miejsc w instytucjonalnych formach pieczy zastępczej na rzecz rozwoju placówek typu rodzinnego, będzie to skutkować reorganizacją działalności Domu Dziecka w Równem polegającą na tym, że powstaną dwa oddzielne domy każdy do 14 miejsc.

Brak pełnej pomocy specjalistycznej dla dzieci z zaburzeniami zachowania, a przede wszystkim zaburzeniami psychicznymi przy braku miejsc w istniejących już na terenie kraju

wyspecjalizowanych placówkach opiekuńczych, daje podstawę do rozwoju tego typu usług w istniejących ośrodkach wsparcia na terenie powiatu i przyznaniu na ten cel środków finansowych.

Skala istniejących problemów społecznych ukazuje potrzebę zabezpieczenia znacznych nakładów i środków finansowych na realizację nałożonych ustawowo zadań, co nie będzie możliwe bez zwiększenia także środków pochodzących z budżetu państwa.

Analizując ocenę zasobów pomocy społecznej za 2020 r. dla powiatu wołomińskiego Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie rekomenduje następujące wnioski:

W zakresie zabezpieczenia infrastruktury oraz zaplecza kadrowego dla realizacji zadań własnych i zleconych:

- 1) Należy uwzględnić w najbliższym czasie utworzenie kolejnego środowiskowego domu samopomocy dla osób z niepełnosprawnością intelektualną, w tym w stopniu głębokim i ze sprzężeniami, ze względu na rosnącą liczbę osób oczekujących na miejsce w istniejących domach.
- 2) Należy kontynuować podjęte działania zmierzające do osiągnięcia standardów przez Środowiskowy Dom Samopomocy w Wołominie, określonych w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 roku. Ze względu na zbyt małą powierzchnię oraz stan techniczny części budynku użytkowanego przez ŚDS zachodzi potrzeba zmiany lokalizacji w/w domu.
- 3) Należy podjąć działania zmierzające do zapewnienia nowej lokalizacji dla Warsztatu Terapii Zajęciowej w Ząbkach prowadzonego przez Drewnickie Stowarzyszenie Rodzin i Przyjaciół Osób z Zaburzeniami Psychicznymi „Empatia”.
- 4) Należy podjąć działania zmierzające do utworzenia mieszkań chronionych dla osób niepełnosprawnych.
- 5) Należy dostosować pomieszczenia PCPR oraz infrastrukturę budynku z uwzględnieniem dostępności dla osób z różnymi dysfunkcjami i niepełnosprawnościami zgodnie z obowiązującymi normami dla budynków użyteczności publicznej.
- 6) Należy przeznaczyć nowe pomieszczenia dla PCPR, w związku z realizacją ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, na potrzeby koordynatorów wraz z pomieszczeniem na prowadzenie szkoleń i rozmów z rodzinami zastępczymi i biologicznymi (w celu zachowania intymności spotkań i ochrony danych wrażliwych).

- 7) Należy dostosować liczbę pracowników PCPR, w tym koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej w związku z potrzebami i zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W zakresie potrzeb finansowych:

- 1) Należy zabezpieczyć środki finansowe na zatrudnienie dodatkowej kadry, we względu na rosnącą tendencję zadań przekazywanych samorządom powiatowym.
- 2) Należy zabezpieczyć środki finansowe na zwiększenie powierzchni lokalowej PCPR.
- 3) Należy zabezpieczyć środki finansowe na pozyskanie bazy lokalowej dla utworzenia kolejnego ŚDS typu B oraz dla nowej lokalizacji WTZ w Ząbkach.
- 4) Należy zabezpieczyć środki finansowe na rozwój nowych form pomocy w ośrodkach wsparcia.

W zakresie rozwoju zadań z zakresu pomocy społecznej, wsparcia rodziny i rehabilitacji osób niepełnosprawnych:

- 1) Kontynuować rozwijanie specjalistycznego poradnictwa dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.
- 2) Kontynuować prowadzenie ciągłego naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka w celu tworzenia kolejnych form rodzinnej pieczy zastępczej, w tym rodzin specjalistycznych oraz utworzenia kolejnego pogotowia rodzinnego w formie rodziny zastępczej zawodowej.
- 3) Kontynuować podnoszenie kwalifikacji koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej oraz pracowników socjalnych pracujących bezpośrednio z rodzinami zastępczymi, w celu zwiększenia ich umiejętności wczesnego rozpoznawania sytuacji kryzysowych, możliwości wsparcia rodziny w prawidłowym wypełnianiu roli opiekunów zastępczych i rozwiązywaniu bieżących trudności.
- 4) Kontynuować opracowywanie i realizację programów i projektów aktywizujących osoby zagrożone wykluczeniem społecznym oraz zapewnienia odpowiednich środków finansowych na ich realizację.

Działania prowadzone w 2020 roku oraz prognoza lat następnych wskazuje na kontynuację realizowanych przez PCPR w Wołominie zadań i prowadzonych działań oraz podejmowanie nowych inicjatyw w zakresie rozwiązywania problemów społecznych wynikających

z wejścia w życie nowych uregulowań prawnych, które są niezbędne, by instytucja pomocy społecznej była skuteczna, efektywna i nowoczesna.

Rzeczywiste potrzeby i efekty będą podlegały określonym ewaluacjom i weryfikacjom w kolejnych latach. Niewątpliwy wpływ na to mieć będą także problemy i działania podejmowane w zakresie polityki rynku pracy, ochrony zdrowia, polityki rodzinnej i oświatowej, a także sytuacja demograficzna powiatu.

Ocenę Zasobów Pomocy Społecznej za 2020 r. opracowała:

- Magdalena Gwara – pracownik merytoryczny działu Organizacyjno-Administracyjnego Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie

przy współpracy przedstawicieli różnych środowisk (samorządowych i pozarządowych)

IV. Spis Tabel i Wykresów

Wykresy:

1. Mieszkańcy Powiatu Wołomińskiego w podziale na mężczyzn i kobiety w latach 2017-20204
2. Zarejestrowane osoby bezrobotne w latach 2016-20205

Tabele:

1. Dane o sytuacji demograficznej i społecznej5
2. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia7
3. Powiat – zadania PCPR16
4. Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia23
5. Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej30
6. Zatrudnienie pomocnicze w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej31
7. Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego32
8. Aktywność projektowo – konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej37
9. Współpraca z organizacjami pozarządowymi – zadania zlecone w obszarze Pomocy i wsparcia38
10. Wskaźnik wykształcenia pracowników socjalnych – powiat39
11. Wskaźnik profesjonalizacji kadry – powiat39
12. Wskaźnik specjalizacji pracowników socjalnych I – powiat39
13. Wskaźnik specjalizacji pracowników socjalnych II – powiat40
14. Wskaźnik wolontariatu – powiat40
15. Wskaźnik wydatków na utrzymanie jednostki – powiat40
16. Wskaźnik pomocy pieniężnej – powiat41
17. Wskaźnik pomocy niepieniężnej – powiat41
18. Struktura rodzin, którym przyznano pomoc według powodów przyznania pomocy – powiat41
19. Wskaźnik pomocy celu integracji cudzoziemców – powiat i miasto na prawach Powiatu42
20. Wskaźnik kontraktu socjalnego42
21. Wskaźniki zaspokojenia miejsc w domach pomocy społecznej – powiat42
22. Wskaźnik zaspokojenia miejsc w środowiskowych domach samopomocy – powiat43
23. Wskaźnik zaspokojenia miejsc w mieszkaniach chronionych – powiat43
24. Struktura wydatków na zadania realizowane w ramach polityki społecznej (działy) – powiat44
25. Struktura wydatków na zadania realizowane w ramach polityki społecznej (rozdziały) – powiat44
26. Struktura wydatków na zadania w ramach polityki społecznej (działy) – w budżecie OPS/PCPR- powiat46
27. Struktura wydatków na zadania realizowane w ramach polityki społecznej – w budżecie OPS/PCPR (rozdziały) – powiat47